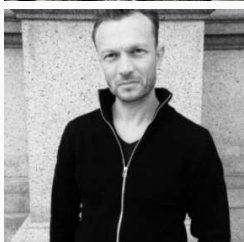

Alfred Hayes' New Yorker-trilogi: Skuffelser og bristede drømme skrevet enkelt og smukt frem

Alfred Hayes. Foto: Forlaget Bobo.

Bo Heimann 18.12.2022

SKØNLITTERATUR // ANMELDELSE – Efter de seneste 50 års globalisering, liberaliseringer, kvindefrigørelse m.m. er Alfred Hayes' nøgterne og realistiske beskrivelse af den moderne, vestlige mands forvirring og fortabthed kun blevet mere og mere sigende. Bo Heimann anmelder New York-trilogien, der nu er udkommet i dansk oversættelse.

Han ser ind igennem stuevinduet, at hans kone får hængt sin BH op af sin tennismakker. Han havde haft det på fornemmelsen, for de havde flirtet åbenlyst. *"Det var helt tydeligt, hvilket skab han var begyndt at bruge til sin ketcher."* Nu sidder han dér i skjul af en busk og ser dem sammen. Hvilken sølle kliché. Han kunne skriges, men siger ikke noget. Han løber derimod væk. Hele vejen tilbage til hans fødeby New York som et såret og krænket dyr.

Sådan lægger Alfred Hayes fra land i *En færdig mand*, og så er man ligesom hooked. Asher, som manden så symbolsk hedder, står ikke kun med et nedbrændt ægteskab, men også med en karriere som manuskriptforfatter, der er gået i stå. Opgaverne begyndte at tørre ud. *"... så jamrede du, en lille smule, lidt mere, så blev du desperat, en lille smule, lidt mere, så begyndte tingene af falde fra hinanden, du prøvede at holde sammen på dig selv, du prøvede at forhindre, at tingene faldt fra hinanden, men det gjorde de, lidt ad gangen, mere ad gangen, du kunne ikke klare det, du kunne ikke klare det længere."*

Færdig

Han var på alle måder blevet forhenværende. Både ydmyget og færdig. Og ikke længere ung. Ashers fald er lige så aktuelt i dag som det var i 1968, da bogen udkom på engelsk. Efter de seneste 50 års globalisering, liberaliseringer, kvindefrigørelse m.m. er Hayes' nøgterne og realistiske beskrivelse af den moderne, vestlige mands forvirring og fortabthed kun blevet mere og mere sigende. I dag fører han på alle de forkerede statistikker – uddannelsesniveaue, arbejdsløshed, druk, stofmisbrug og selvmord. Hayes skriver hans indre verden fortræffeligt frem.

Hvad gør man(d) så? Asher har mest lyst til at gemme sig i mørket på det lejede hotelværelse, men begynder alligevel at vandre rundt til de steder i byen, der betød noget for ham som barn og voksen. Han får selskab af Michael, en meget yngre mand med poetiske ambitioner, som han er i familie med, og Michaels kæreste, den tilsvarende unge kvinde Aurora d'Amour (jo, dét navn – morgenrødens kærlighed – er lovende som et fjernt, flimrende lys i sjælens mørke nat). Hun er mærkeligt nok interesseret i Asher, hvilket hverken Asher eller læser forstår.

Det er en velskrevet trilogi, der ikke giver romantikere mange håb om kærlighed og lykke. Den moderne verden vil til stadighed være en iskold skuffelse for vores bankende hjerter.

Asher er med egne ord på besøg i de unge menneskers rige på midlertidigt ophold. De er langt fra samme sted i livet. *"Jeg havde måske taget det splittede væsen, vi er, for højtideligt. Jeg kunne endnu ikke opfatte mennesket, og alt, hvad det gjorde og stod for, som det sjoveste siden vaudevillen. Det var det måske, men at hænge en vulva i stedet for en mistelsten på selv det mest moderne og mest metalliske juletræ krævede noget, jeg ikke havde,"* tænker Asher.

Det er en mærkelig ménage á trois med en masse usagtheder, løgne og fordækte spil om både sygdom, sex og aborter. Asher er usikker på Michael, som han i øvrigt betaler for at følge med ham rundt i byen, og hvad deres relation egentlig handler om.

Vandreturene begynder også at kede ham. Asher er sikker på, at Aurora videregiver alt, hvad han siger til Michael. Det ender selvsagt i et brud på alle leder og kanter. Det er selvfølgelig gamle Asher, der bliver taget pis på. *"Giver hendes ulykkelige hånd et klem. Den måde, jeg er over for kvinder på, ændrer sig aldrig. Jeg ser mig selv, ser hvordan jeg i årenes løb altid har klemte ulykkelige hænder. Jeg kan høre min egen omsorgsfulde stemme."*

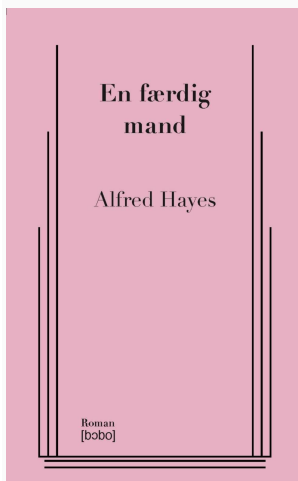
En iskold skuffelse

Det er Ashers indre monologer, der bærer bogen. ”Jeg var begyndt at tage en kort lur om eftermiddagen. Efter de 50 bliver man glad for en lur om eftermiddagen, tror jeg, min tandlæge havde sagt. Luren bliver sikkert længere og længere, kunne jeg forestille mig. Det hele slutter sikkert med en lur af en slags.”

Hayes skriver et nøgternt og afmålt sprog, der beretter køligklart som en knitrende, frostsprængt blå vinterhimmel om den ensomhed, der går omkring i storbyen – New York, hvor ”Alting kom forbi. Ingenting kom forbi. Jeg kom forbi.” Skuffelser og bristede drømme er skrevet enkelt og smukt frem.

En færdig mand (1968) er den tredje roman i englænderen Alfred Hayes’ New York-trilogi, der begyndte med *Forelsket* (1953) og *Mit ansigt ud mod verden* (1958). Alle tre er nu tilgængelige på dansk.

Det er en velskrevet trilogi, der ikke giver romantikere mange håb om kærlighed og lykke. Den moderne verden vil til stadighed være en iskold skuffelse for vores bankende hjerter. ”Noget i vores nuværende levevis hindrede os i at skabe et liv, hvor vi kan føle glæde. Vi gjorde vores bedste, men det var slet ikke godt nok. Vi blev gamle, men ikke kloge.”

Alfred Hayes: *En færdig mand*
Forlaget Bobo – Den franske bogcafes forlag, 2022

Alfred Hayes: *Forelsket*
Forlaget Bobo – Den franske bogcafes forlag, 2020

Alfred Hayes: *Mit ansigt ud mod verden*
Forlaget Bobo – Den franske bogcafes forlag, 2019

Alfred HayesBo Heimann

Bo Heimann

Bo Heimann, f. 1971, har som journalist og forfatter skrevet om eksistens, samfund og kultur i 25 år. Han er uddannet journalist fra DJH i 1997. Han er medstifter af Nordic Bildung. www.boheimann.com